

Sygn. akt VIII U 937/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Anna Capik-Pater
Protokolant	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2022 r. w Gliwicach

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 maja 2021 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) sędzia Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 937/2

UZASADNIENIE

Decyzją z 19 maj 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na art. 83 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 2 oraz art. 14 ust. 1-1a i art. 68, ust. 1, pkt 1 lit a, ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że A. K. jako osoba prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 grudnia 2020r. do 12 stycznia 2021r. Natomiast podlega temu ubezpieczeniu od 13 stycznia 2021r. do 31 kwietnia 2021r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał na zasady podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących. Dodatkowo ZUS wskazał, że odwołująca dokonała zgłoszenia do tego ubezpieczenia za grudzień 2020r., dopiero w dniu 13 stycznia 2021r., co spowodowało objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym dopiero od dnia złożenia wniosku.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła A. K., podnosząc okoliczności związane z przebywaniem przez nią w grudniu 2020r., na kwarantannie, co uniemożliwiło jej dokonanie tego zgłoszenia od 8 grudnia 2020r. Zwróciła również uwagę na trudności techniczne w połączeniu z portalem umożliwiającym zdalne dokonanie zgłoszenia do przedmiotowego ubezpieczenia, co pozwoliło jej na faktyczne dokonanie tego zgłoszenia dopiero w dniu 13 stycznia 2021r. Domagała się zmiany decyzji w ten sposób, iż podlega ubezpieczeniu chorobowemu również w spornym okresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił co następuje:

A. K. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie usług ogólnobudowlanych i z tego tytułu podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od roku 2017, z przerwami spowodowanymi przypadającymi w tym czasie okresami zatrudnienia.

Ustalono, że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą ubezpieczona była w roku 2020 zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia w (...). Stosunek pracy u tego pracodawcy ustał z końcem listopada 2020r. i od 1 grudnia 2020r., odwołująca posiadała jako wyłączny tytuł podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, wyłącznie prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą. Z tego tytułu mogła też od 1 grudnia 2020r., przystąpić do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Sąd ustalił, że na przełomie listopada i grudnia 2020r., ubezpieczona była zobowiązana do przebywania na kwarantannie domowej, której ostateczny termin upłynął 6 grudnia 2020r. Dopiero 14 grudnia 2020r., uświadomiła sobie, że w związku z za zakończeniem zatrudnienia, winna dokonać zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. W tym samym dniu powiadomiła też biuro rachunkowe, które posiada jej pełnomocnictwo, do wykonywania za pośrednictwem platformy EPUAP wszelkich zmian w zakresie zgłoszeń, składania raportów i wyrejestrowań do ubezpieczeń, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Powyższymi sprawami związanymi ze zgłaszaniem zmian na koncie ubezpieczeniowym odwołującej, od 13 grudnia 2018r. zajmuje się biuro rachunkowe prowadzone przez M. O., która 2 grudnia 2020r., drogą elektroniczną, w imieniu odwołującej, przesłała do organu rentowego niezbędne deklaracje rozliczeniowe. Natomiast 9 grudnia 2020r., otrzymała z organu rentowego pisemną informację, że odwołująca w okresie od 1 lutego 2019r. do 2 marca 2019r., winna podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W związku z czym ZUS wezwał do złożenia stosownych deklaracji korygujących. M. O., jak twierdzi, nie miała wtedy kontaktu z odwołującą, ze względu na kwarantannę odwołującej. Nadto M. O. utrzymywała, że w związku z dokonanymi korektami za rok 2019, dostęp do konta ubezpieczeniowego odwołującej był zablokowany, co uniemożliwiło terminowe złożenie zgłoszenia odwołującej do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W dniu 23 kwietnia 2021r. odwołująca zwróciła do organu rentowego o wydanie decyzji w sprawie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W dniu 19 maj 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wydał zaskarżoną decyzję.

Niezależnie od powyższego, Sąd ustalił, że pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie mają możliwości blokowania zarówno programu Płatnik, ani też Platformy Usług Elektronicznych (PUE). Jedynym wyjątkiem umożliwiającym pracownikom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zablokowanie powyższych programów jest zgon właściciela profilu na PUE.

Równocześnie brak dostępu do programu Płatnik lub PUE może być spowodowany wyłącznie pracami technicznymi. O wszelkich takich ograniczeniach i przerwach - organ rentowy zamieszcza informacje na stronie internetowej www.zus.pl w zakładce - Komunikaty.

Niezależnie od powyższego, Sąd ustalił, że w okresie od 1 grudnia 2020r. do 13 stycznia 2021r. odnotowano przerwy w działaniu PUE w godzinach wieczornych, wyłącznie w dniach: 8, 29, 30 grudnia 2020r. oraz 4 i 8 stycznia 2021r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadków: M. O. i K. C. (k.33-34), wyjaśnień odwołującej (k.35), pisma ZUS z 9 grudnia 2020r. (k.39), pisma ZUS z 23 listopada 2021r., wraz z załącznikami (k.40-47).

Sąd postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 2 marca 2022r., na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c., oddalił wniosek odwołującej o przeprowadzenie dowodu z zeznań pracownika ZUS powiadamiającego w grudniu 2020r., o konieczności dokonania korekt na koncie ubezpieczeniowym odwołującej, gdyż informacje w tym zakresie były nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Strony nie zgłosiły dalszych wniosków dowodowych.

Oceniając zgromadzony materiał dowodowy, Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków i samej ubezpieczonej, w zakresie w jakim utrzymywali oni brak dostępu do platformy internetowej za pośrednictwem której składane są stosowne dokumenty do organu rentowego. Ich twierdzeniom w tym zakresie przeczą częściowo ich zeznania oraz dokumenty przedstawione przez organ rentowy. Mianowicie zarówno M. O. jak i sama ubezpieczona wprost potwierdziły, że o fakcie dokonania spornego zgłoszenia do ubezpieczenia, odwołująca powiadomiła biuro mailowo dopiero 14 grudnia 2020r. Nadto kwarantanna odwołującej, co sama przyznała, trwała do 6 grudnia 2020r., nic nie stało zatem na przeszkodzie we wcześniejszym zgłoszeniu takiej konieczności. Również nie zasługują na wiarę zeznania M. O., że w związku z dokonaniem korekt na koncie ubezpieczeniowym odwołującej, zablokowany został dostęp do tego konta. Stanowisku takiemu bowiem przeczy wiarygodna informacja ZUS, z której wynika, że jedynym wypadkiem zablokowania dostępu do takiego konta, jest przypadek zgonu osoby której ono dotyczy. Wprawdzie ZUS przyznał również, że istnieją czasowe utrudnienia w dostępie do takiego konta. Są one jednak spowodowane pracami serwisowymi i mają charakter sporadyczny i krótkotrwały.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz obliczanie i opłacanie składek reguluje ustawa z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r., poz. 423, ze zm.), zwana dalej ustawą systemową.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 tej ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność i osoby z nimi współpracujące, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej prowadzenia, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Natomiast po myśli art. 11 ust. 2 dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 7b, 8 i 10.

Zgodnie z art. 14 objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4.

Po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy, w tym składki na ubezpieczenie chorobowe.

Z kolei jak stanowi art. 47, ust. 1 płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

W myśl art. 83 ust 1 pkt 2 ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. przebiegu ubezpieczeń.

Na wstępie rozważań należy zauważyć, że postępowanie przed Sądem w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem kontrolnym mającym na celu sprawdzenie prawidłowości decyzji organu rentowego. Zakres rozpoznania sprawy jest wyznaczony zakresem przedmiotowym i podmiotowym zaskarżonej decyzji.

Przedmiotem rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie była decyzja deklaratoryjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która określiła okresy podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu przez odwołującą.

Bezspornym jest, że skarżąca A. K., w okresie objętym zaskarżoną decyzją prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą.

Odwołująca nie kwestionowała iż, w spornym okresie dokonała zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego po terminie. Tym samym konsekwencją nieterminowego zgłoszenia podlegania temu ubezpieczeniu od 1 grudnia 2020r., dopiero 13 stycznia 2021r., było objęcie jej tym ubezpieczeniem dopiero od dnia dokonana zgłoszenia.

Ubezpieczona wprawdzie podnosi, że do zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, doszło po terminie bez jej winy, na okoliczność czego podnosiła, że w terminie właściwym do dokonania tego zgłoszenia nie miała możliwości jego dokonania, gdyż w tym czasie zmuszona była przebywać na kwarantannie domowej, zaś w terminie późniejszym miała zablokowany dostęp do platformy EPUAP i konta ubezpieczeniowego.

Zdaniem Sądu odwołująca jako przedsiębiorca prowadzący na własne ryzyko działalność gospodarczą nie może przerzucać ciężaru odpowiedzialności za prawidłowe prowadzenie dokumentacji rozliczeniowej, a także za terminowe dokonanie zgłoszenia, na biuro rachunkowe, albowiem przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nakładają na nią obowiązek dokonywania zgłoszenia i wystąpienia z ubezpieczeń, a także obliczania, rozliczania oraz opłacania należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy, w tym składki na ubezpieczenie chorobowe według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy.

Nadto, w ocenie Sądu, odwołująca nie wykazała szczególnych okoliczności przemawiających za przywróceniem jej terminu do przystąpienia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W szczególności Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków i samej ubezpieczonej, w zakresie w jakim utrzymywali oni brak możliwości złożenia zgłoszenia w terminie. Ich twierdzeniom w tym zakresie przeczą częściowo ich zeznania oraz dokumenty przedstawione przez organ rentowy. Mianowicie zarówno M. O. jak i sama ubezpieczona wprost potwierdziły, że o fakcie dokonania spornego zgłoszenia do ubezpieczenia, odwołująca powiadomiła biuro mailowe dopiero 14 grudnia 2020r. Nadto kwarantanna odwołującej, co sama przyznała, trwała do

6 grudnia 2020r., nic nie stało zatem na przeszkodzie we wcześniejszym zgłoszeniu takiej konieczności, tym bardziej, że odwołującą obowiązywał termin dokonania takiego zgłoszenia do 8 grudnia 2020r. Również Sąd nie dał wiary zeznaniom M. O., że w związku

z dokonaniem korekt na koncie ubezpieczeniowym odwołującej, zablokowany został dostęp do tego konta. Stanowisku takiemu bowiem przeczy wiarygodna informacja ZUS, z której wynika, że jedynym wypadkiem zablokowania dostępu do takiego konta, jest przypadek zgonu osoby której ono dotyczy. Wprawdzie ZUS przyznał również, że istnieją czasowe utrudnienia w dostępie do takiego konta. Są one jednak spowodowane pracami serwisowymi i mają charakter sporadyczny i krótkotrwały.

W tym stanie rzeczy – w ocenie Sądu – zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., stwierdzającą niepodleganie przez A. K. dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 sierpnia do 31 października 2020r., jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, należy uznać za prawidłową.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznając odwołanie za bezzasadne na podstawie

art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w pierwszym punkcie wyroku. O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 265, ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) sędzia Anna Capik – Pater